

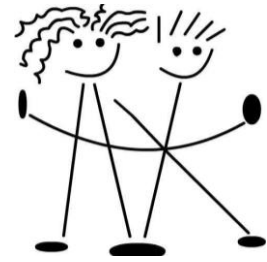

Generalitat de Catalunya

Departament d'Educació

ESCOLA SANT JOSEP-EL PI

PROJECTE LINGÜÍSTIC

Índex de continguts

Índex de continguts	0
INTRODUCCIÓ	2
1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC	3
1.1. ALUMNAT	3
1.2. ENTORN	3
1.2.1. Característiques socials del barri	3
1.2.2. Llengües del barri, contextos d'ús de les diferents llengües. Entitats del barri respecte a les llengües	3
1.3. CLAUSTRE	4
1.3.1. Competència lingüística	4
1.3.2. Perfils professionals	4
2. EL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES	4
2.1. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS DE L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES	6
2.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.	6
2.1.2. L'aprenentatge / ensenyament de la llengua	6
2.2. LES LLENGÜES ESTRANGERES	8
2.2.1. L'aprenentatge / ensenyament de les llengües estrangeres	8
2.2.2. Biblioteca escolar	9
3. RELACIÓ AMB L'ENTORN	10
3.1. COMUNICACIÓ INTERNA	10
3.2. RELACIÓ AMB L'ENTORN	10
4.- FORMACIÓ I ACREDITACIÓ LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT	11

INTRODUCCIÓ

Aquest Projecte Lingüístic parteix de la realitat escolar on es troba el centre Sant Josep – El Pi, ubicat al barri de Sant Josep de l'Hospitalet.

El context sociolingüístic juntament amb el nou marc legislatiu fan necessària la revisió i l'actualització del nostre Projecte Lingüístic.

Aquest document tracta de recollir tots aquells principis que són compartits per la comunitat educativa respecte a l'ús i el procés d'ensenyament i aprenentatge de les llengües als diferents àmbits de l'escola. Com a tal, és un instrument que vincula famílies, alumnat, professorat i personal del centre respecte a l'objectiu comú de fer efectiu l'aprenentatge de les diferents llengües al centre. Per aquest motiu, ha estat consensuat pel professorat del centre.

Com a part del Projecte Educatiu, té una vigència a llarg termini i tracta de recollir globalment tots els aspectes d'ús de les llengües del centre. Tanmateix, serà revisat periòdicament per tal de fer efectius els objectius de millora que seran recollits a la programació anual de centre i avaluats en la memòria anual. La direcció del centre vetllarà per la seva distribució i coneixement per part de tota la comunitat educativa.

1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1. ALUMNAT

La major part de l'alumnat viu al barri de Sant Josep, on està situat el centre. La major part de l'alumnat assoleix el nivell adequat de competència lingüística al llarg de la seva escolaritat, tant pel que fa al seu llenguatge oral com a l'escrit.

El centre disposa d'un Protocol d'Acollida i/o Adaptació per atendre tots els alumnes i els famílies, sigui quin sigui el nivell educatiu en el que s'incorporen.

1.2. ENTORN

1.2.1. Característiques socials del barri

L'escola està situada al barri de Sant Josep. És un barri amb una població estable, assentada i compromesa amb aquest mateix.

Les diverses onades migratòries que ha viscut la ciutat en les darreres dècades han configurat la seva població i, per tant, han marcat les característiques de l'alumnat dels centres. Darrerament, s'ha detectat un augment de la matrícula viva a la ciutat.

1.2.2. Llengües del barri, contextos d'ús de les diferents llengües. Entitats del barri respecte a les llengües

Les llengües amb un ús més habitual al barri són el català i el castellà. Tot i que, la llengua castellana és la més utilitzada en el dia a dia i la catalana té un espai més dirigit a les institucions i/o entitats.

1.3.CLAUSTRE

1.3.1.Competència lingüística

Tots els membres del claustre poden impartir les àrees de llengua catalana i castellà.

Pel que fa a la llengua anglesa, actualment un 30% del claustre compta amb titulació oficial i acreditada per impartir l'àrea d'anglès a tots els nivells del centre.

1.3.2. Perfils professionals

Perfils Professionals	Places perfilades	Mestres acreditats
Lectura i Biblioteca Escolar	2	4
AICLE	1	2
Treball Metodologia Globalitzada	0	9
Atenció a la Diversitat	0	2

2. EL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

La llengua és un vehicle de comunicació i de relació entre les persones, però també és un instrument bàsic d'accés als sabers culturals. Permet accedir a diferents maneres d'entendre la realitat, als sabers generats per diferents grups culturals i lingüístics, i també permet desenvolupar la sensibilitat literària i artística. Però sobretot, la llengua és un dels principals vehicles de socialització i d'interacció entre les persones, és un element de mediació fonamental entre els éssers humans, un mitjà de comunicació que es troba al servei del nostre creixement com a persones.

El present document adopta aquest enfocament comunicatiu de la llengua que parteix del principi psicopedagògic que les llengües s'aprenen en contextos reals d'ús a través de la interacció significativa amb altres parlants. Les darreres investigacions en el camp de l'aprenentatge de llengües reforcen la importància d'aquesta dimensió comunicativa de la llengua. En conseqüència, l'àmbit escolar ha de proporcionar contextos reals d'ús de les diferents llengües que l'alumnat haurà de dominar en finalitzar l'escolarització obligatòria.

El nou currículum escolar adopta una estructura per competències que destaca la necessitat de que totes i cadascuna de les àrees curriculars contribueixin al desenvolupament de les competències bàsiques que l'alumnat ha de dominar en finalitzar l'escolarització. Així, per exemple, totes les àrees curriculars són responsables del desenvolupament de *l'àmbit lingüístic*. El present document recull aquesta concepció per competències del currículum en funció de la qual la llengua es treballa de manera transversal i que cal desenvolupar de manera sistemàtica a través de totes les àrees curriculars.

Així, la recerca pedagògica també fa referència a la necessitat de que les estructures lingüístiques comunes a totes les llengües es presentin en una sola llengua però comptin amb els contextos de pràctica i d'ús en totes les llengües per tal que es puguin donar els processos de transferència d'aquestes estructures d'una llengua a una altra.

Però a l'actual Societat de la informació resulta també imprescindible tenir una competència suficient de més d'una llengua. Tots els estudis comparatius realitzats fins ara ho confirmen que en la Societat del segle XXI resulta imprescindible ser capaç de comunicar-se eficaçment en altres llengües. Per tant, es fa necessari dominar amb profunditat alguna llengua estrangera que ens permeti comunicar-nos amb persones d'altres contextos lingüístics.

2.1. CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS DE L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

2.1.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència.

Tal i com hem esmentat a l'apartat anterior, la llengua és un mitjà per accedir a la cultura, però sobretot és un vehicle de comunicació i mediació entre les persones. Igualment, la llengua esdevé un vehicle fonamental per a la cohesió social entre tots els membres de la comunitat educativa i amb l'entorn.

El català, tal i com recull la normativa legal vigent a l'article 35 de l'Estatut de Catalunya, és la llengua vehicular i d'aprenentatge del centre i s'utilitzarà en qualsevol de les activitats organitzades per aquest. En conseqüència, aquest serà el vehicle d'ensenyament - aprenentatge i de relació regular en tots els àmbits interns i externs del centre, i en especial en les activitats amb l'alumnat. Tanmateix, la Llei certifica l'objectiu del trilingüisme, amb el domini del català, el castellà i una tercera llengua, de la qual els alumnes hauran de tenir un coneixement suficient al final de l'educació secundària obligatòria (ESO). El centre imparteix classes de llengua castellana i anglesa, tal com diu la legislació vigent.

2.1.2 L'aprenentatge / ensenyament de la llengua

Atès que una llengua s'aprèn més efectivament quan s'usa en contextos funcionals i significatius, l'ensenyament de totes les llengües del centre tindrà un enfocament comunicatiu. Més que una àrea d'estudi, la llengua és un vehicle de comunicació per interactuar amb els altres. En conseqüència, es vetllarà perquè l'aprenentatge de les llengües tinguin un enfocament significatiu i funcional, a través de la creació de situacions comunicatives que incentivin l'ús de la llengua.

L'aprenentatge d'una llengua requereix de múltiples situacions d'ús funcional de la llengua. Atès que la competència comunicativa lingüística és una competència bàsica, totes les àrees curriculars vetllaran pel seu desenvolupament.

En consonància amb l'enfocament comunicatiu, les quatre habilitats lingüístiques bàsiques es treballaran de manera integrada a través de les cinc dimensions de llengua:

- Dimensió Oral
- Dimensió Lectora
- Dimensió Escrita
- Dimensió Literària
- Dimensió Plurilingüe

La llengua oral i la llengua escrita rebran un tractament integrat i no aïllat. Igualment, es vetllarà perquè l'alumnat participi en una diversitat de dinàmiques grupals (gran grup, petit grup, parelles, treball individual) que faciliti el procés d'aprenentatge de les llengües.

L'adquisició d'una llengua a nivell oral precisa de situacions d'ús de la llengua. El professorat vetllarà per la creació d'ambients i de situacions reals que requereixin l'ús per comunicar-se amb altres parlants. La interacció i participació a nivell oral és doncs imprescindible. En conseqüència, el centre, sempre que sigui possible, intentarà crear contextos d'ús de la llengua oral en petits grups, gran grup, exposicions orals... a tots àmbits curriculars.

L'aprenentatge de la llengua escrita seguirà un enfocament globalitzat, amb una diversitat de mètodes en funció de la seva adequació a cada moment.

Atesa la importància de *les competències de tractament de la informació i d'aprendre a aprendre* com a requisit de l'èxit acadèmic, l'ensenyament de les llengües es concentrarà en el desenvolupament de les estratègies de la llengua oral i la llengua escrita.

Aquesta concepció globalitzada de les llengües serà compartida per tots els cicles i nivells. L'equip de mestres vetllarà per a que aquests principis formin part dels processos habituals d'ensenyament establint una seqüenciació al llarg de tota l'etapa educativa dels continguts i criteris d'avaluació.

L'atenció a la diversitat és un dels principals reptes del sistema educatiu. En conseqüència, l'organització horària i l'organització del professorat comptarà amb mecanismes d'atenció de la diversitat a nivell de centre: reforços, grups flexibles, desdoblaments, Padrins de lectura, etc. Igualment, per tal de poder atendre la diversitat a l'aula ordinària, el professorat farà servir un seguit de recursos organitzatius a l'aula: treball diversificat, racons amb materials diversos, treball en parelles, etc.

Així mateix, el centre organitza franges horàries per a cadascun dels grups per tal de poder fer servir els recursos tecnològics del centre (aula TIC, tablets, ordinadors portàtils...) per treballar d'adquisició de les habilitats lingüístiques.

Atès que la competència en llengua catalana és un mitjà important d'accés als aprenentatges, el centre vetllarà perquè l'alumnat nouvingut que desconeixi aquesta llengua pugui comptar amb les mesures organitzatives i didàctiques que els permetin accelerar el seu procés d'aprenentatge de la llengua, que estan establertes al Protocol d'Acollida de l'alumnat.

L'avaluació de l'alumnat serà en funció del seu procés de desenvolupament individual i sempre dirigida a la consecució dels objectius propis del nivell educatiu corresponent, establerts en el Desplegament Curricular del Centre per l'àmbit lingüístic.

2.2. LES LLENGÜES ESTRANGERES

2.2.1 L'aprenentatge / ensenyament de les llengües estrangeres

El centre ha triat la llengua anglesa com a llengua estrangera. Aquesta llengua s'introdueix a nivell oral en el segon curs de cicle infantil (4 anys)

La metodologia d'ensenyament i aprenentatge de la llengua estrangera seguirà també els mateixos principis psicopedagògics presentats abans: l'enfocament comunicatiu – funcional, la concepció constructivista, el tractament integrat de la llengua oral i la llengua escrita, etc.

Tanmateix, atès que per a les llengües estrangeres no existeixen els mateixos contextos d'ús real, caldrà vetllar especialment per la creació de situacions funcionals d'ús d'aquestes llengües. La metodologia de tasques comunicatives i projectes és un enfocament que permet compensar la mancança de contextos d'ús reals.

En les primeres edats resulta especialment important que el tractament de la llengua estrangera sigui molt vivencial, ja que l'alumnat no és capaç de reflexionar de manera sistemàtica sobre els seus usos lingüístics.

En aquest sentit, al Cicle Superior de Primària, es vetllarà per fer servir la llengua anglesa com a llengua de comunicació en algun altre àmbit curricular per tal de millorar significativament la capacitat comunicativa oral en anglès de l'alumnat a través de l'aprenentatge integrat de continguts propis de l'àrea, sempre que sigui possible.

2.2.2. Biblioteca escolar

Per desenvolupar l'adquisició de totes les llengües del centre, l'alumnat ha de comptar amb els recursos bibliogràfics, audiovisuals i digitals adequats.

A més de ser un espai de dinamització dels projectes d'aprenentatge, la biblioteca de centre és també un eix fonamental per tal de fer efectiu un pla de foment de la lectura. Com a part del currículum, cada alumne/a ha de dedicar un mínim de mitja hora diària a la lectura, ja sigui a través d'activitats específiques de lectura, ja sigui a través del treball curricular de les diferents àrees. En aquesta línia, la lectura, com a part de la competència comunicativa, és una responsabilitat de totes les àrees curriculars.

El centre organitzarà franges horàries, dins i fora de l'horari lectiu, per promoure l'ús i el préstec del banc de recursos de la biblioteca escolar. Així mateix, s'assegurarà que els alumnes puguin trobar materials en qualsevol de les llengües d'aprenentatge del centre.

3. RELACIÓ AMB L'ENTORN

3.1. COMUNICACIÓ INTERNA

El centre organitza reunions de grup amb les famílies a l'inici de curs per informar del funcionament del curs. En aquestes reunions s'escullen els delegats del grup, que faran d'enllaç entre les famílies i el centre al llarg del curs.

Cada mestre convoca entrevistes amb les famílies dels alumnes per informar sobre el seu procés d'aprenentatge i necessitats, sempre que ho cregui convenient, com a mínim un cop al curs. Així mateix, les famílies poden demanar una reunió amb qualsevol mestre del centre en cas de necessitat.

Tant claustre com AFA estableixen a inici de curs unes comissions de treball que es mantenen en contacte de manera habitual per organitzar diverses activitats al centre (festes d'escola, tallers solidaris, activitats extraescolars...).

Respecte a l'organització de les activitats extraescolars, l'AFA presenta una proposta que queda aprovada en Consell Escolar. L'escola ha de vetllar per assegurar que totes les activitats siguin coherents amb el projecte del centre.

3.2. RELACIÓ AMB L'ENTORN

Les activitats i els materials de projecció externa del centre es faran de manera regular en la llengua catalana, segons els marc normatiu vigent.

Com a part d'una comunitat social, el centre realitzarà també activitats de projecció externa que permetin conèixer amb major detall el nostre projecte educatiu. Per fer això, es podran fer servir diferents eines de comunicació: exposicions, webs, portes obertes, etc.

4.- FORMACIÓ I ACREDITACIÓ LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT

Com a claustre compromès amb la tasca educativa, el centre participa en l'activitat ARA ESCRIC, que oferta el Departament d'Ensenyament, per vetllar pel manteniment d'una línia pedagògica coherent a tots els nivells educatius.

D'altra banda, el centre és membre de la Xarxa de Competències Bàsiques, on participa de manera activa elaborant activitats i formació continuada.

5.- NORMATIVA DE REFERÈNCIA

- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm. 106 de 4.5.2006)
- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- Decret 102/2010, de 10 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm.5686, de 5.8.2010)
- Decret 181/2008, de 9 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5216, de 16.9.2008)
- Decret 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 6900, de 26.6.2015).
- Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu (DOGC núm. 7477, de 19.10.2017)
- Ordre EDU/484/2009, de 2 de novembre, del procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació del segon cicle de l'educació infantil (DOGC núm. 5505, de 13.11.2009)
- Ordre ENS/164/2016, de 14 de juny, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària. (DOGC núm. 7148, de 23.6.2016)
- Projecte Educatiu de Centre (PEC)
- Projecte de Direcció (2018-2022)